

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

VII. Anubis idem ac Moses.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

VI. Ofiridis filium fuisse Orum plerique censent, eundem ac Ofiridem Macrobius & Eusebius. Is pingebatur alatus, sceptrum dextra gestans, obscenam partem sinistra tenens: quæ omnia Mercurio, qui Moses fuit, tribui fuisse solita, partim diximus supra, partim sciunt omnes. Idem etiam fuit ac Priapus, quò ut ostendemus paulopost, Moses quoque expressus fuit.

VII. Anubin eundem esse ac Mercurium suadet Apuleius: *Ille, inquit, superum Anubis idem commeteor ac inferum, nunc atra, nunc aurea facie sublimis, attollens canis cervicibus arduas, ac Moses. leva caduceum gerens, dextera palmam virentem quatiens.* Suadent & Hieroglyphica Georgii Herwarti, in quibus eundem hunc habitum gestat Anubis, si dextera ornatum excipias, qui non palma termes, sed sphaera est. Suadet & Plutarchus, qui eundem Anubin & Hermanubin appellari scribit. Suadet & Servius in octavum Aeneidos. Typhone, quem esse Mosem fumus mox probatur, natum eum prisca ætas docuit. Sane quod idem esse fertur ac Mercurius, quod superos & inferos adire, quod facie ambigua esse, quod virgam eamque circumplexos angues gerere, hæc Mosem aperte indicant, ut ex superioribus manifestum est. Sphaeram vero propterea huic tribui crediderim, quod Cæli ac Terræ originem Moses docuerit. Camino capite cur pingatur, hæc causæ sunt in promptu, vel ejus nimirum vigilantia & sapientia, quibus virtutibus Moses imprimis enituit; vel quod ut eum nonnumquam cum Josua ejus ministro, sic cum Caleb ejus legato posterior ætas confudit. Caleb autem canem significare quis nescit?

VIII. Celeberrimum quoque inter Aegyptios Deos Vulcanum, nil aliud quam personatum esse Mosem approbavimus. Nilo genitus Vulcanus dictus est à Cicerone, & Diogene Laërtio, quod infans inter Nili undas & carecta Moses repertus sit. Vulcanus Aegyptiis Opas dictus est, eodem Cicerone teste. Ignorabili vocabulo Opas substituendum Phthas viri docti jampridem suspicati sunt, vel fortasse Aphthas; Vulcano enim Phthas & Aphthas nomen fuisse scribit Suidas. Narrat Eusebius Phthas Aegyptiorum eundem esse ac Vulcanum Græcorum; patrem ipsi fuisse Cneph rerum opificem, qui cum ovum ore emisisset, inde Phtha esse procreatum. Alia quidem de Cneph & Phtha traduntur ab Iamblichio in libro De mysteriis, alia à Proclo. In eo consentit uterque eundem esse Amun, Phtha, Vulcanum, & Ofiridem. Atqui jam obtinuumus Ofiridem esse Mosem. Vulcanus ergo Moses est. Multis de Phtha illo erudite sane & ingeniose disserit Kircherus in Prodomo Copto, eundemque esse docet ac Taautum Phœnicum, Thoth Alexandrinorum, Græcorum Vulcanum ac Mercurium, & Suadam sive Πήθη, cujus & nomen à φθᾶ derivatum opinatur. Quæ si vera sunt, jam causam certe vicimus. Sed & September mensis, qui à Deo Thoth nomen habuit, Phtha quoque appellabatur. Pro Phtha in libris quibusdam aliquando scriptum reperias φθᾶ, sed perperam. Cneph ille, rerum omnium parens est & conditor Deus; is ipse ni fallor, qui Cnuphis appellatur à Strabone, cujus templum Syene visebatur. Hunc cave confundas cum Deo altero Aegyptiorum, qui postremus est Decanus signi Cancræ, & dicitur χνυβίς, cujus nomen ac figuram sæpe reperias in ὁριζώνιασι, & τελεσμάσι sive σοφισμάσι, quæ Talisman appellatur. Græce diceret, χνυβίς, ab Aegyptia voce νύβ, quæ exponitur aurum in Scala magna Ibno Cabar, quam edidit idem Kircherus. Quapropter Eratosthenes Regis Thebæi nomen χνυβίς interpretatur, χνυβίς; & Aristides in Oratione Aegyptiaca Canobum exponit, χνυβίς ἰδαρος, aurum solum. At alius erat Cneph sive Cnuphis quam Chnubis. Cneph pingebatur ab Aegyptiis supra caput habens πτερόν βασιλῆος Πτερόν alam significat: quoniam autem alis pullos suos aves protegunt, fovent, & inumbrant, hinc apud Scriptores sacros crebra umbra alarum, tegminis alarum, velamenti alarum mentio: hinc & οὐρανοῦ, sive umbellas Græci πτερόν dixerunt. Hefychius, πτερόν, οὐρανοῦ. Itaque πτερόν βασιλῆος, apud Eusebium, umbellam regiam interpretor. Alam autem Ebraei קנה appellant. Chaldaei quidem tentorium vocant קנה, sed dictio est alterius originis, & à Græco κανωπέον detorta, quod tentorii genus erat, ab Aegyptiis ad arcendos culices excogitati. A קנה autem prodiisse videtur nomen Cneph; ex qua voce ad Græcæ linguæ genium accommodata κνεφαίος dictus est supremus ille Deus. Thebæos quosdam mercatores de Deo differentes inducit Athenagoras in Eroticis, unumque illum esse pronuntiantes, & κνεφαίων dictum, quod nec oculis spectari, nec animo comprehendendi possit. Agnoscis obiter originem Græcæ vocis κνεφαίος, quæ obscurum & tenebrarum & minime aspectabilem sonat, quamque à κενός φάος, vel à κεν privativa particula & φάος inepte derivarunt Hefychius, & Etymologus. Nempe dictio κνεφαίος arcessenda est ab Aegyptia voce Cneph, illa ab Ebraica קנה, quæ πτερόν, alam, & umbellam sonat; quia, ut dixi, Deus opifex rerum umbella protectus pingebatur, quod erat symbolum λόγος δὲ ἀσέβητος, καὶ κερκομυθῆς, καὶ ἡ φανῶ. Mentis cognitum difficile, & occultum.

Orus idem ac Moses. Macr. Sat. l. 1. Euseb. Præp. lib. 3.

Anubis idem ac Moses. Apul. Metam. 11.

Plur. de Ifid. & Ofirid.

Vulcanus idem ac Moses. Cicer. lib. 3. De nat. Deor. Diog. Laert. in Prodom. Suid. in φθᾶ. Euseb. Præp. Evang. lib. 3.

Kirch. Prodr. Copt. cap. 6.

Strab. lib. 17.

Euseb. lib. 5. Præp. Evang. cap. 11.

Athenag. Erot. lib. 6.

Hefych. Erymol. & Suid. in κνεφαίος.